

Faroese ballet "The Four Towers," performed by the group Yggdrasil at the Nordic House at the 2014 Summartónar festival. Composed by Kristian Blak, choreographed by Búi Rouch, designed and directed by Sámal Blak, the ballet is based on a poem by William Heinesen. Dancers: Miké Thomsen, Búi Rouch Yggdrasil: Anders Hagberg (flute, saxofone), Guðni Franzson (clarinet), Kristian Blak (piano), Heðin Ziska Davidsen (guitar), Mikael Blak (bass), Brandur Jakobsen (drums) Lighting engineer: Árni Baldvinsson Sound engineer: Tórstein Olsen Video production: Torfinnur Jákupsson (jakupsson.com)

Yggdrasil är ensemble ledd av den danske tonsättaren och pianisten Kristian Blak. Kristian är sedan 70-talet bosatt på Färöarna och är en central profil i den vitala kulturella miljön där. Hans profil som färöisk tonkonstnär har format hela hans liv och konstnärskap. Yggdrasil är i sann mening en gränsöverskridande grupp. Redan från starten formades orkestern till att bestå av musiker med olika genrespecialiteter såsom jazz, folk, rock och klassiskt och med ett pan-nordiskt perspektiv. Musiken har till största delen komponerats av Blak, ofta i tematiska sviter i kommunikation med andra uttryck såsom foto, poesi, bildkonst eller naturens egna konstverk. Blak har ett öppet arbetssätt som ger mycket frihet till medverkande musiker, vilket även medför ett stort musikaliskt ansvar. Därigenom skapar han verkligen en mångfald av uttryck i sin musik där man som solist har möjlighet/förväntas att prägla interpretationen och sätta personliga avtryck i improvisationer.

Danssviten De fire tårnen är baserad på den färöiske författaren och målaren William Heinesens dikt Barnetegning. Den komponerades ursprungligen 1984 och spelades in på skiva 1985. 1989 sattes den upp med dans och livemusik med isländska nationalballetten. För några år sedan startades en diskussion med yngre verksamma koreografer om att göra en ny uppsättning.

Valet föll på den München-baserade danskonstnären Bui Rouch, uppvuxen på Färöarna. Ny scenografi skapades av Samal Blak som är bosatt i London och är verksam över hela Europa som scenograf. Det var även naturligt att utveckla musiken som består av 4 större satsdelar med flera olika stycken invävda. Ett centralt element är att förhålla sig till förinspelade ljud som vind och fåglar, vargar som ylar (en melodi som transkriberats), en flerstämmig kör mm. Uppsättningen innebar ett mer aktivt engagemang från oss musiker som står på scenrummet hela föreställningen.

Jag har de senaste 5-10 åren arbetat mycket med dansare och koreografer i Sverige, både som tonsättare och som scenartist i platsspecifika föreställningar. Centralt i dessa arbeten är att fånga upp impulser i frasering, tempi och dynamik som uttrycks i rörelse och reagera på dessa musikaliskt. Det är utmanande och stimulerande att öppna sig och bli medveten om vad, i en ickeklingande konstform som triggas min fantasi och kreativitet till musik. Den stora erfarenhet som jag skaffat mig i tidigare danssamarbeten blev betydelsefull i formandet av uppsättningen på Färöarna. Min roll var solistisk och jag hade ett par täta improviserade dialoger med dansarna där jag gick in i det centrala scenrummet och interagerade. Jag vill påstå att min roll och erfarenhet i tidigare täta danssamarbeten var en betydande del i verkets nya tolkning. Ett exempel var att vi frigjorde vissa skrivna partier till att vara mer fria så att jag som musiker kunde frasera ihop med dansen. Att följa eller kontrastera subtilt och tätt gav föreställningen en känsla av helhet. Ett annat exempel är hur jag och isländske klarinettisten Guðni Franzson improviserade till ett förinspelat ljudspår av vargars ylanden, en transkriberad melodi som vi förhåll oss till "unisont" eller kontrasterande mot vargarna. Samtidigt samplade Heðin Ziska Davidsen ljuden från saxofon och klarinett, processade dem i realtid och skickade ut dem till oss att reagera på. Ett improviserat elektroakustiskt ljudlandskap till en suggestiv ljussättning, scenografi och koreografi. (se länk)

Det är spännande att återvända till något som man var med och skapade första gången för nästan 30 år sedan, återvända med en uppsättning för 25 år sedan för att idag ytterligare en gång interpretera och utveckla konceptet. Det ger en bild av hur min egen utveckling har fortsatt och att man alltid kan gå tillbaka till ett verk och processa det igen, omforma och betrakta det med nya ögon som erfarit nya saker sedan sist. Den grekiske filosofen Herakleitos uttryckte det såhär: *"Man stiger aldrig i samma flod två gånger, och man är aldrig densamma när man stiger i floden"*.

Resan fortsätter i en evig cirkel av ett ständigt närvarande nu, som jag som improvisatör och konstnär vill vara ett kalibrerat instrument för.